

Aslanların Peşinde *Ashban Gedik*

Filler, kutup ayıları, orangutanlar, yılanlar; Ashban Gedik için hiç de sıra dışı hayvanlar değil onlar. Mesleğinden arta kalan zamanını vahşi doğayı korumaya adanmış Gedik, bu yöndeki çalışmalarını Afrika'da aslanlarla sürdürmeye devam ediyor.

Damla Durak

Diplomat bir aileden geldiği için hayatının çoğunluğunu farklı ülkelerde geçirmiş; İngilizce, Fransızca, Hollandaca ve İspanyolca konuşabiliyor. Şu anda ise Frankfurt'ta yaşıyor; Oyak-Anker Bank Frankfurt'ta Hazine ve Yurtdışı Bankacılık'tan sorumlu genel müdür yardımcısı olarak çalışıyor. Facebook'ta aslanların yanı sıra çektiği fotoğraflar gözümüze çarptığı anda peşine düştük Ashban Gedik'in. Peki, hikayesi nasıl başlıyor bu güzel ve cesur kadının? Gedik, "Bir bankacı neden çevreci ve hayvan sever olmasın" düşüncesiyle yola çıktığı hikayesini anlatmaya başlıyor.

Üst düzey bir banka yöneticisiyken sizi aslanlarla çalışmaya yönelten süreç nasıl gelişti?

Mesleğimi seviyorum, sağlığım ve yetkinliğim müsaade ettiği sürece de layığıyla icra etmek için elimden geleni yapacağım. Aslanlara gelecek olursak, kedi familyasma ilgim her zaman büyük olmuştur; özellikle de büyük kedilere! Afrika seyahatlerimin çok sıklaştığı bir dönemde aslanların korunma ve doğaya kazandırılmalarına yönelik çalışmalar yapan bir kurumdan davet aldım. İşte o gün, "ormanlar kralı" ile tanıştığım gündü ve sonsuza kadar hatırlayacağım.

Bu zamanla bir tutkuya mı dönüştü?

Hazine kökenli bir bankacıyım; açıkçası adrenalini hayli yüksek bir iş yapıyorum. Aslanlarla beraberken de meydan okumam gücümü hissedebiliyorum. Kendimi ve şartları zorlamayı, çok çalışarak farklı alanlarda yeni riskler almayı, başarıyı ve hedeflerime ulaşmayı hayat tarzı olarak benimsedim.

Doğa ve hayvanlar için pek çok çalışmaya katılmışsınız ama bizim ilgimizi en çok aslanlar çekti.

Onlardan korkmuyor musunuz?

Kesinlikle hayır. Bence her hayvan sizin korkularınızı hisseder. Siz ona korkunuzu

“Kendimi ve şartları zorlamayı, çok çalışarak yeni alanlarda yeni riskler almaı, başarıyı ve hedeflerime ulaşmayı hayat tarzı olarak benimsedim. Aslanlarla beraberken de meydan okumanın gücünü hissedebiliyorum.”

gösterirseniz, yansıtırsanız o da bunu anında algılar. Ya o da sizden korkar ya da korkan tarafı alt edebileceğini düşündüğü için size saldırır. Ben hayvanlardan hiçbir zaman korkmadım.

Aslanlara dokunduğunuz ilk an nasıl yaşandı? O seviyeye nasıl geldiniz?

Hayvanlarla aram çok iyi; büyük, küçük, aslan, yılan, fark etmiyor. İlk fiziksel temasta bulunduğum aslan o zamanlar 11 aylıktı. Cesaretimi toplayıp aslan eksperimizle o anı yaşadım. Ama tabii o seviyeye gelene kadar gerekli dersleri aldım; aslanın önünde eğilmeyecek, sırtımı ona dönmeyecek, ne olursa olsun kaçmayacaktım. Ayrıca üstümde sallanan bir şey olmaması gerekiyordu. Bir de ayakkabı bağlarım çözülmeyecek, şapka takmayacak ve elimi ona doğru çok sert bir şekilde uzatmayacaktım.

Peki, hiç aksilik yaşadınız mı?

Çok şükür ben yaşamadım ama yaşayanları biliyorum. Örneğin projenin başında bulunan Andrew Conolly'nin bir kolu eksik. Beş yaşlarında bir aslanın saldırısında kaybetmiş. Bu işin şakası gerçekten yok. Umarım aksilik yaşamam!

Bizimle paylaştığınız bu fotoğrafları kim çekti? O da mı ekipten arkadaşınız?

Aslan eksperimiz Leigh-Ann Marnoch ve yine ekipten Jonathan Conolly fotoğrafları çekti. Sırf fotoğraf çekilmesi için profesyonel fotoğrafçıların hayatlarını tehlikeye sokmak istemeyiz. Kendi küçük ekibimizde bu özel anları görüntüleyebiliyoruz.

Fotoğraflarda aslanların çok sakin olduğu görülüyor. Çekimlere alışkın olduklarını söyleyebilir miyiz?

Bazıları iyi tanıdığım bana alışık olan aslanlar; bazıları ise çok zor uğraşlarla çekimde öyle görünüyor. Onların hiçbirini sırf fotoğraf çekilsin diye ilaçla uyuşturulan hayvanlardan değil. İyice yaklaşmak için dikkatlerini dağıtıp başka yere bakmalarını ya da biraz yorulup oturmalarını bekliyoruz. Tabii bu bazen uzun saatler alabiliyor. Ancak bu koşullarda fotoğraf çekiyoruz.

Her hayvan sizin korkularınızı hissediyor. O an ya sizden korkar ya da korkan tarafı alt edebileceğini düşündüğü için size saldırır.

Yavru aslanlarla fotoğraflarınız var. Anneleri buna bir tepki gösterdi mi?

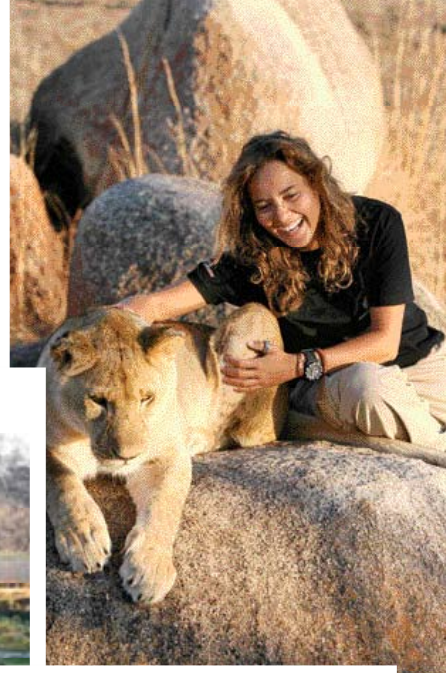
O çekimlerdeki yavru aslanların hepsi anneleri tarafından kabul görmeyen aslanlar. Ekipçe onlara bir süre anne gibi bakıyor (bazılarını biberonla beslediğimi hatırlıyorum), ileriki aşamalarda avlanmayı öğretip yine program dahilinde vahşi hayata entegre ediyoruz.

“Alert” adlı bir kuruluşta gönüllü olarak çalışıyorsunuz. Neler yapıyorsunuz?

Alert (African Lion & Environmental Research Trust), Zimbabve ve Zambiya’da aslanların korunmasına ve doğaya yeniden kazandırılmasına yönelik çalışmalar için kurulmuş bilimsel bir organizasyon. 1975’lerde 200 bin olan aslan nüfusu bugün 20-30 binlerde seyrediyor. Peki, aslansız bir Afrika’yı gözümlüyle canlandırabiliriz mi? Ya da aslansız bir dünyayı? La Fontaine’in fabllarının “kralı olmayan hayvanlar âleminde” ne anlamı kalacak? İşte bu felsefede çalışan grupta, aslanları kurtarıp, rehabilite edip belli aşamalardan geçirerek tekrar vahşi ortamlarında üremelerini sağlamayı hedefliyoruz. Amacımız insanlardan uzak, doğal ortamlarında yaşamlarına devam etmelerini.

Yoğun çalışma tempunuz arasında aslanlara nasıl vakit ayırabiliyorsunuz?

Biraz zor oluyor... İşten kalan zamanımı bir şeyleri iyileştirmeye harcıyorum. Kazancımın bir kısmını sistematik olarak doğaya geri vermek ve bozduğumuz doğayı bir nebze de olsa iyileştirmek için kullanıyorum. O yüz-

den vaktim çok kıstlı gibi gözüktü de organize olabiliyorum; sonuçta isteyince oluyor.

Vejetaryen misiniz?

Evet. Ben yumurta gibi hayvansal ürünlerden de uzak durmayı tercih ediyorum. Herkesten böyle bir yaşam tarzı beklemenin doğru olmadığını da biliyorum. Ama kürk giyilmesine kesinlikle karşıyım tabii.

Çalışmalar için seyahate çıkarken sırt çantanızda neler bulundurursunuz?

Dürbün, dudak ve el kremi, birkaç kitap, dergi, fotoğraf makinesi, vazgeçemediğim Rayban Aviator güneş gözlüğü, diş fırçası, macunu, bikini, güneş koruyucu, cep telefonu, İsviçre çakısı, göz yaşartıcı sprey, pasaport, cüzdan ve tam teşekküllü sağlık sigorta kartım mutlaka çantamda oluyor.

Doğal yaşamı korumaya yönelik faaliyetleri hangi sitelerden takip edebilirsiniz?

Esas olan herkesi bilinçlendirmek. James Cameron’un Avatar filmi ve orada altını çizdiği “I see you-Seni görüyorum” felsefesi bunun en güzel örneklerindedir. Herkes bir şeyler yapmalı! Daha fazla bilgi almak ve neler yapabileceğimizi öğrenmek istiyorsanız aslanlar için lionalert.org, orangutanlar için redapes.org ve Türkiye’deki çalışmalar için haytap.org sitelerini takip edebilirsiniz. ■